

היחידה במלחמת יום-הכיפורים

מוגבל

פנימי לצה"ל בלבד

אותגד-גניגד-צופד-שפלה

226

חברי הלוחמים !

חמישה חדשים עשינו יחד.

חמישה חדשים של לחימה, של כוננות ושל התכוננות. הפכנו למשפחה אחת. תקופה זו החלה עם גיוסנו החפוז ביום הכפורים, נמשכה בשלב הבלימה העקוב מדם, דרך מעבר התעלה מערבה, תפישת קו ויטמיך, טהור אזורי ה"פרחים" והחזקה ארוכה של קו המגע בגבעות "הגר", "גילה", "בלה", "אהובה" על ציר הדרך לקהיר, ועד לסיומה - אמונים מסכמים.

קבלנו כוחות רבים ת"פ שהפכו עד מהרה כחלק אורגני מאתנו וצער הפרידה היה הדדי.

מאפין אותנו גילנו הלא צעיר. אך חרף זאת, עמדה רוחנו איתנה ולמרות הבעיות הקשות שבתקופת הבלימה: אבדן חברים ופציעת רבים ובתקופת הכוננות הארוכה - קשיים אישיים, בעיות משפחתיות ומשקיות - לא נשברנו.

עמדנו בכל המשימות שהוטלו עלינו ונכונים היינו לכל משימה נוספת.

האויב התעצם לעינינו והוא משופע בכלי נשק אשר בכמותם ובתיחכומם מכסים על חולשותיו ועדיין לא סר מדרך המלחמה.

אנחנו מהווים חלק מהחומה הסוככת על המדינה ומאפשרת לה להתארגן, להתפתח וליצור.

אנחנו עשויים להקרא שנית.

עלינו להיות מוכנים לכך מבחינה נפשית וצבאית ; ואני בטוח שאכזן כך נהיה ביום פקודה.

אני אסיר תודה על שנפל בחלקי לעשות תקופה רבת הוד זו במחיצתכם.

רעי הלוחמים,

ביום הכיפורים נקראנו יחד עם כל צה"ל להדוף את תוקפנות האוייב המצרי והסורי.

תקופה קשה עברנו יחד מאז פרוץ הקרבות ועד היום.

בכלים מיושנים משנת 1942 הצלחנו לעצור ולהדוף את האוייב תוך סיכון, הקרבה עצמית ונכונות למלא את אשר חשנו שיש לעשותו, גם במחיר היקר ביותר שניתן לילוד אשה. את החיים הקרבנו על מנת לשמור על משפחותינו ועל זכותינו לחיות בארץ הזו חיי עם חפשי ונורמלי ככל העמים.

נזכור את "מרתף", "יורם", "מרור", "עלקת", "חזיזית", "בלה", "גילה", "דליה", "הגר", "סופיה", "עוזה" ו"פסיה".

את אומץ לבם של "הטנקיסטים" "החרמשניקים" "והסיירים", את עוז רוחם של אנשי החימוש, ההספקה והקשר אשר עשו יותר מהנדרש כדי לתחזק את הכלים אשר עמדו תחת מטר אש האוייב ולאפשר לחימה יעילה על מנת להקטין את מספר נפגעינו, את הרופאים והחובשים אשר בעבודתם המסורה תחת אש, חרפו את נפשם והשיבו לחיים רבים מאתנו.

אני מלא התפעלות והערצה נוכח יכולתכם לעמוד ממערב לתעלה ולהתכונן לחידוש הלחימה, יום יום ושעה שעה במתח בלתי פוסק; מצדיע אני ליכולתכם לעזוב בית, משפחה, משק, עבודה ועסק, עם ידיעה ברורה שלחלק מכם נהרס מפעל חייהם ונשבר מטה לחמם ולהמשיך ולהתחפר על גבעות "בלה-הגר-סופיה".

אולם עמידתנו זו לא לשווא היתה ובעמידה זו מאפשרים לנו לעורף להתארגן ולצה"ל להתעצם, להתחזק ולהתכונן לבאות.

לא נשכח את רעינו הלוחמים אשר לא ישובו לבתיהם ואת אלה אשר נושאים בנפשם ובגופם את תוצאות המלחמה הזו.

החטיבה עומדת רכונת ראש ודגליה מורדים לזכר לוחמינו אשר לא זכו להגיע לרגע זה.

אני גאה בזכות אשר ניתנה לי להיות מפקד לקבוצת אנשים נפלאים כמוכם.

מעריך אני את הכבוד הגדול אשר נפל בחלקי להיות חלק מכם בימי הלחימה הקשים.

אני גאה ומודה לכל אחד מכם על האמון אשר נתתם בי בעת שרותכם הממושך והקשה.

קבלו חודתי והערכתי על כל אשר עשיתם.

נושא אני תפילה שנפגש שנית אולם במצבים שונים.

שלכם בברכה,

מפקד העוצבה.

אנו היינו אגרוף הבלימה ועלינו היה המערך בנוי, למרות הזמן שהתארך, הקשיים המשקיים והמשפחתיים שהלכו ורבו והמתח הרב הצלחנו לשמור על חוסן נפשי ונכונות להתמודד בהתקבל פקודה.

פיהחנו מערכת של עזרה למשפחות נזקקות ע"י הקמת קרן לעזרה הדדית ופעילות לרתימת מקורות עזרה בעורף. כאשר עזבנו את אפריקה היתה הרגשתנו טובה. הרגשנו שעשינו את המוטל עלינו במלואו. הרגשנו שתרמנו תרומתנו ליצירת אפשרות למדינת-ישראל להפיק מכסימום השגים בתנאים שנוצרו.

בטרם נסיים, נציין בסיפוק את ההבנה והערכה ההדדית שגובשו בין הדרג הלוחם והדרג המשרת שלא חסך עמל תוך מסירות רבה והסחכנות ולעתים תחת אש ממש, לספק כל דרישות הדרג הלוחם במזון, דלק ותחמושת.

ממלחמה זו יצאנו מלוכדים יותר, מאומנים יותר ובוטחים בכוחנו יותר.

... הנה מוטלות גופותינו, שורה ארוכה, ואיננו נושמים.

אך הרוח עזה בהרים... ונושמת.

והבוקר נולד, וזריחת הטללים רוננה.

עוד נשוב, נפגש, נפגש, נחזור כפרחים אדומים.

תכירונו מיד, זו "מחלקת ההר" האלמת.

אז נפרח, עת תדום בהרים זעקת יריה אחרונה.

(חיים גורי, הנה מוטלות גופותינו.....)

היחידה במלחמת יום הכיפורים

6.10.73 - 8.3.74 (י' בתשרי תשל"ד - יד' באדר תשל"ד)

א. הגיוס וההתארגנות ביום הכיפורים - י"א בתשרי תשל"ד (6.10.73).

ככל בית ישראל עשו חיילי הגדוד בשבת יום הכיפורים מי בבית הכנסת ומי בחוג משפחתו. המלחמה העומדת על הסף לא היתה בתודעת איש מאתנו.

המפקד היה בחוץ לארץ וסגן המפקד היה הראשון שקבל את הידיעה על גיוס חצי שעה לפני שידור הידיעה בשידורי ישראל על פרוץ הקרבות בתעלה וברמת הגולן. מיד ננקטו הצעדים המתאימים לגיוס כל חיילי היחידה והכנת הרכב למלחמה.

ההתייבות היתה כרגיל תוך הענות מלאה ועד השעות הקטנות של מוצאי יום הכיפורים הגיעו כולם. מיד עם הגיע המתייבטים ליחידה התפזרו איש איש ליחידת המשנה שלו והחלו בפעילות קדחתנית להצטיידות והכנת הכלים לקראת שעת התזוזה.

ביום הכיפורים היו הטנקים של היחידה מפוזרים כאשר כח א' ו-ב' נמצאים במתקן האימונים וכח ג' ו-ד' בסככות שבמחנה.

ההצטיידות והכנת הטנקים למלחמה נסתיימה במחנה ביום א' י"א בתשרי תשל"ד (7.10.73) בשעה 06.00 בבקר ובמתקן האימונים בשעה 10.00 בבקר לרבות הסעת החיילים מהמחנה למתקן האימונים.

ביום הראשון בשעה 10.00 בבקר נתקבלה הוראה לנוע על הזחלים אל עבר רומני-בלוזה מרחק של 450 ק"מ. הנסיעה ארכה בערך יממה. כח א' ו-ב' החתברו ליחידה ביום זה בשעה 17.00 בצומת כרם שלום.

ב. שלב הבלימה - יב' בתשרי תשל"ד - יז' בתשרי תשל"ד (8.10.73 - 13.10.73)

ביום שני 8.10.73 נוצר המגע בין היחידה והאויב המצרי כאשר כיוון התנועה היה מצפון לדרום מזרחית לציר חזיזית, בחיפוי ארטיילריה; משימת היחידה היתה לבלום את התקדמות האויב ממזרח לתעלה ולהודפו. המגע הראשון עם האויב נוצר בטווח 1500 מטר צפונית לגבעה 20 כ-2 ק"מ צפונית לציר חזיזית. מטוח זה ירה האויב לעברנו מטחי טילי סאגרים, אש נ"ט וארטיילריה צפופה וכבדה ומטווחת היטב. במגע ראשון זה, כשהטילים היו נשק הפחעה, 2 חיילים נפלו ו-8 נפצעו. עם דמדומי ערב התכנסה היחידה לחניון לילה מזרחית לציר חזיזית.

ביום שלישי 9.10 הגיע המפקד מארה"ב וקיבל הפיקוד. עד לבואו פקד על היחידה סגן המפקד. אלה שהאזינו לרשת הופתעו לשמוע את השיחה הבאה: אתגר, כאן 1 בדרך אליכם, עבור. 1 כאן מי קרא, עבור אתגר, כאן 1 המקורי, שמח להגיע עבור. כאן 2, ברוך בואך.

באותו היום ניסה האויב לייצב קו על החוליות תוך כדי הפעלת טילים וארטילריה. היחידה קלטה כח סנטוריונים שצורף אליה. הכח הפך לכח המפקד שהצטיין בלחימתו. פעילות היחידה ביום זה התבטאה בבלימת האויב ע"י הפעלת הטנקים נגד האויב, תצפית על תנועת האויב ומערכיו ושיפור עמדות חח הפגזה קבועה ומסיבית. מאז הפתעת טילי הסאגר עמדה היחידה עד מהרה על תכונות טילים אלו ובהתאם פיתחה שיטת התגוננות שצמצמה את אחוז הפגיעות באדם ובכלים.

מיום זה ובמשך כל ימי לחימתה בלימה היו הטנקים בעמדות המתנה כאשר הם משתדלים לא להתגלות ועולים לעמדות אש בהתאם לצורך. החיילים אינם נושטים את הכלים לכל צורך שהוא והופכים את הטנקים לביתם 24 שעות ביממה.

ביום רביעי ה-10 באוקטובר עם בקר יצאה היחידה מחניון הלילה לתפוס שוב את עמדותיה מול האויב. לקראת השעה 10.00 החליפה היחידה את יחידת הסנטוריונים מצפון לנו במגמה למנוע התקדמות האויב מכיוון הצומת קנטרה. לקראת ערב נשלחת פלוגה אחרת לעזרת יחידה דרומית ליחידתינו. פלוגה זו יחד עם פלוגה 4 מקיימים מארב לילה 1 1/2 ק"מ מערבית לצומת הזיזית-מאדים. ביום זה איבדה היחידה חיל ו-6 נפצעו. עם לילה שוב התכנסה היחידה לחניון לילה בו צורפה אליו יחידת נגמ"שים. היה זה בליל התקדש חג הסוכות והיו מן החיילים שדאגו כמיטב יכולתם להזכיר לחבריהם את החג בקידוש וללא סוכה.

ביום חמישי ה-11 באוקטובר עם בוקר זוהתה תנועה של שריון אויב ממערב למזרח מציר "טלטול", נשמר מגע האש עם האויב, טנק אויב T-62 חושמד, אבדות ליחידה היו 3 פצועים. ביום זה קבלה היחידה כח סנטוריונים נוסף לסיוע. לעת ערב התכנסה היחידה לחניון לילה.

ביום ששי ה-12 באוקטובר המשיכה היחידה לבלום האויב כאשר האויב תוקף מן האויר וכך מתנהלים קרבות שריון בשריון. אבדות האויב 2 טנקים T-62 ואילו כוחותנו אבדו טנק אחד וחל אחד. באותו יום היו לגדוד 9 פצועים.

ביום שבת ה-13 באוקטובר המשיכה היחידה בפעילות הבלימה. באותו יום היה ליחידה פצוע אחד.

ביום ראשון ה-14 באוקטובר בשעה 08.30 עם בקר החל האויב בהפגזה ארטילרית עזה לרוחב כל הגיזרה שמנעה אפשרויות תצפית על השטח תוך חסימת רשת האלחוט. לאחר כשלושת רבעי שעה התברר שבחיפוי הארטילריה נעו שריון אויב וחי"ר לעבר גזרתנו. בגזרת היחידה ניסו לחפוס את גבעה 20 ולהסתער עליה מערך. היחידה הדפה את התקפת האויב בטווחים של 500-1500 מטר, 10 טנקים T-62 חושמדו והאויב נסוג לעמדותיו הקודמות. נפגעו 20 חיילים האויב בקרב "ט"ב"ט"היו 2 הרוגים ו-16 פצועים.

ביום חמישי ה-15 באוקטובר ועד תאריך 21 באוקטובר הפעילות היתה שגרתית, בלימת האויב כאשר אל היחידה מצטרפים הטנקים שתוקנו.

ב-16 באוקטובר היתה חריגה מ"השגרה" כאשר נתקבלה התראה בדבר הכנת היחידה לפריצת מערך האויב באיזור קנטרה אך התכנית בוטלה ברגע האחרון.

ב-17 באוקטובר חל ליל שמחת תורה ואם כי הקרבות היו בעצומם הורגשה בחזית אוירת החג כאשר צוותים מקיימים הקפות, בשירה ורקודים ללא ספרי תורה סביב הטנקים.

ביום ראשון ליל ה-21 באוקטובר נעה היחידה דרומה כדי לסייע בכיבוש המתחם הידוע בכינוי "מרור".

ב-22 באוקטובר הכח שצורף ליחידה נשאר במשך כל היום בהפגזה ארטילרית כבדה ומטחי טילים ובמשך כל אותו היום נוהל דו-קרב אש עם עמדות נ"ט ומרגמות שהיו בטווח של 900-1000 מטר מאותה גבעה. נפגעו ביין ה-15 וה-22 באוקטובר היו 6 פצועים.

ביום שני ה-22 באוקטובר קיבלה היחידה פקודה לנוע לעבר התעלה בציר תסה, תעלה, צח. באותו ערב בשעה 18.52 עמדה להיכנס לתוקפה הפסקת האש הראשונה, שנודע לנו עליה באמצעות הטלנוזיסטורים שלנו. כל מי שצפה בקרנבל האש שהרים האויב לשמים לאורך כל התעלה לא יכול היה עד אז לשער בפני איזה סמבטיון של אש ועופרת עמדו בגבורה מטוסינו. במשך כל ימי הלחימה עמדנו משחאים ונרעשים לנוכח תקיפות וכתישות מטוסינו שפרצו דרך מסכי הטילים ואש הנ"מ הצפופה של האויב וזאת על אף האבידות שספגו.

ביום שלישי ה-23 באוקטובר בשעה 10.00 בבקר חצתה היחידה את התעלה ועברה לצידה המערבי היינו במצרים. לאחר תדלוק והצטיידות בצומת, נעה היחידה לעבר ציר ויטמין דרך ציר ודאות, על מנת להחליף יחידת טנקים ולאפשר לה לנוע ולסיים כתור הארמיה השלישית. היחידה החליפה את יחידה זו כאשר מולה כוחות שריון רבים. עם לילה התכנסה היחידה לחניון לילה.

עם שחר יום ד' ה-24 באוקטובר נעה היחידה דרך ציר ויטמין לכוון הצירים סריה ועברה שבמצרים, במגמה לתפוס את בסיסי הטילים השולטים על השטח. עם הכניסה לציר סריה השמדנו מערך מצרי, האויב היה בנסיגה והתנגדותו הלכה ורפתה. חלק מהיחידה סרק את בסיסי הטילים המצריים שבאזור שמאחר יותר כונו בשמות "פסיה" "הגר" "דליה" "גילה" "ו" עוז".

פחאריך זה ועד יום הפינוי מאפריקה 10.2.74, תפסה היחידה גזרה בקו המגע.

בחקופה זו עברו עלינו שעות של מתח ודאגה. ממול חשנו וראינו התגברות כוחות אויב במימדים עצומים. מצידנו, לא משנו לרגע אחד מהחזקת הקו חוץ פוננוח מידית של 5 דקות. קיבלנו יחידות שונות אשר איחן יחד תפסנו את "בלה" "גאולה" "ברכה" "ואהובה" התבצרנו והתגבשנו.

סרן
מיקא יצחק
בן מנחם והלה
הרצליה

זָפַר אֱלֹהִים אֶת בָּנָיו וּבְנוֹתָיו, הַנְּאֻמָּנִים וְהָאֲמִיץִים, חֵילִי
צָבָא-הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל, וְכֹל לִזְחֵמֵי-הַמְּחַתְרוֹת וְחֲטִיבוֹת
הַלְּזַחְמִים בְּמַעֲרְכוֹת הָעֵם, אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמִלְחָמָה עַל
תְּקוּמַת יִשְׂרָאֵל.
זָפַר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזֶרְעוֹ וַיֵּאבֵל עַל זֵיו הָעֲלֹמִים וְחֲמֵדַת-
הַגְּבוּרָה וְקִדְשֵׁי הַרְצוֹן וּמְסִירוֹת הַנְּפֶשׁ אֲשֶׁר נִסְפוּ בְּמַעֲרָכָה
הַקְּבָדָה.
יְהִי גְבוּרֵי מִלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל עֲטוּרֵי הַנְּצַחוֹן חַתוּמֵי בִלְבַב
יִשְׂרָאֵל לְדוֹר-הַדּוֹר.

סמל
אשכנזי משה
בן יצחק ולבנה
בת ים

סמל
כהן שלמה
בן יצחק ולאה
גבעתיים

סמל
שטיינברג מרצל
בן לופו (זאב) וצפורה
באר שבע

סמל
עצמון (עובדיה) ראובן
בן נעים וחנה
פתח תקוה

סגן
רגולסקי אליהו
בן ראובן ומרגלית
דורות

סמ"ר
זבי שמעון
בן סלומון ופריחה
דימונה

סגן
שנן גדעון
בן לולי ואיתנה
סביון